

UNENNÄKÖ

Pekka Ervastin esitelmä 26.11.1916

[Muistiinpanoista puuttuu osia]

Unesta. Kun viime sunnuntaina oli puhetta unesta, mainittiin pari periaattia, joita voimme huomata kaikessa unielämässä, pari periaatetta. Näistä ensimmäinen oli se, että ihminen nukkuessaan näkee unta läpi koko yön, että hänen tajuntansa ei ole hävinnyt olemattomiin, vaan että se toimii yhtä mittaa yöllä, ja toiseksi että ihminen unessa tulee ensin hänen alitajuntansa, ihmisen sielun käsiin sekä päiväajunnan että alitajunnan, ja tietoisuus siirtyy kuin toiselle puolelle, siirtyy nukkuessa päiväajunnasta alitajuntaan. Nämä ovat semmoiset yleiset suuret periaatteet, jotka on hyvä pitää mielessä. Mutta itse unielämä ja sen eri puolet eivät sellaisenaan ole tällä tyhjennetyksi selitetty. Sentähden on paikallaan, että me vielä heitämme pienen silmäyksen unielämään, silmäyksen siihen unielämään, jonka ihminen viettää nukkuessaan. Ja silloin meidän täytyy turvautua, kuten osaksi jo näitä periaatteita tutkiessamme, meidän täytyy turvautua salatieteellisiin tutkimuksiin, eikä yksinomaan tieteellisiin, luonnontieteellisiin, lääketieteellisiin, psykologisiin tutkimuksiin, vaikka meidän ei tarvitse ollenkaan hyväksyä sellaista, mitä ei voisi todistaa sielutieteellisesti, meidän ei tarvitse vaikkakin salatieteellisesti tutkimme unielämää, vaikka otamme selvää ja saamme kuulla mitä salatieteilijät tuovat ilmi, meidän ei tarvitse tällä tutkimusalalla syrjäyttää siltä mitään lääketieteellisiä tuloksia, sillä me tiedämme, että nämä tutkimukset käyvät yhteen. Salatieteilijä, joka tutkii toisella taholla, on enemmän kotiutunut tällä alalla. Jos tahdomme saada selvän kuvan ihmisen elämästä hänen nukkuessaan, on hyvä, että muistamme, miten me jo edellisissä luennoissa olemme kuvanneet ihmisen sielua, ihmisen sieluelämää. Voimme aivan ottaa avuksemme kuvan. Minulla ei ole tässä mustaa taulua, mutta jos ilmaan piir-

rän, niin ajatus käy selvemmäksi. Nyt, niin kuin olemme ennenkin sanoneet, ihmisen sielu, ihmisen koko tajunta muodostaa ympyrän. Piirrän ympyrän avaruuteen. Tuollainen ympyrä muodostaa ihmisen koko tajunnan. Olemme jo viime kerralla nähneet, että ihmisen päivätajuntaa voi kuvata sektorilla. Siis että ympyrän keskipisteestä vedetään kaksi sädettä kehään, ja silloin sektori, joka täten muodostuu kuvaa päivätajuntaa. Koko muu osa kuvaa sitä, mitä sielutieteilijät kutsuvat alitajunnaksi, ja me teosofit kutsumme ali- ja ylitajunnaksi. Me kutsumme ylitajuntaa korkeammaksi minäksi, me kutsumme sitä ali- ja ylitajunnaksi, koska siinä ei ole alempaa itseämme, vaan siinä on semmoista, mitä me voimme kutsua korkeammaksi. Me voimme tehdä eron eri asteiden välillä alitajunnassa. Me voimme kuviossamme, jos pidämme mielessämme, että ihmisen tajunta on yli- ja alitajuntaa, me voimme silloin vetää halkaisijan ympyrään. Halkaisija on suora, joka keskipisteen kautta kulkee kehästä kehään. Se osa ympyrästä, joka on halkaisijan yläpuolella on ihmisen korkeampi minä, ylitajunta. Se ympyrän osa, joka on halkaisijan alapuolella on alitajunta, ihmisen salattu tajunta, johon kuuluu silloin se sektori, joka kuvaa päivätajuntaa. Keskipiste on kosketuksissa ihmisen ylitajunnan kanssa, samoin kuin se on kosketuksissa hänen alitajuntansa kanssa. Ja koska me emme voi tässä tutkia ihmisen ylemmän minän luontoa, niin sanomme ainoastaan, että ihmisen korkeampi minä, jota olemme kuvanneet ylemmällä halkaisijalla, sanomme, että tämä korkeampi minä on Logos, järki, joka vallitsee luonnossa kokonaan, ihmisissä, eläimissä. Ihmisenä ihminen on jumalallinen olento, ihminen on kuin repinyt itsensä irti jumalallisesta intelligenssistä, mutta se jumalallinen intelligenssi on aina kaiken takana. Se on meitä aina lähellä koska [.....] ja erityisellä tavalla, koska se ei ole mielivaltainen, vaan piirittää molemmat, ja se piiri on ihmisen korkeampi minä, jota emme ole vielä kuvanneet. Jos pidämme mielessä, että ihmisen korkeampi minä on keskipiste ja sektori kuvaa päivätajuntaa, silloin ihminen nukkuessaan on päivätajunnastaan siirtynyt, sektorin sivusta menee se ulos tähän alitajuntaan. Ja silloin me voimme heti, koska nukkuminen on ihmisen tajunnan siirtymistä päivätajunnan sektorista. On luonnollista, että

teoreettisena mahdollisuutena on ihmisen edessä aina koko muu osa tätä ympyrää. Tietysti ihmisen edessä päivälläkin on tämä mahdollisuus. Ihmisen on mahdollista siirtyä päivätajunnasta ali- ja ylitajuntaan milloin tahansa. Tavallisissa oloissa se e tapahdu, ainoastaan poikkeusoloissa ihminen saattaa siirtyä päivälläkin pois päivätajunnasta. Jos ihminen on esim. erityisellä tavalla oppinut ja harjoittunut mietiskelemään, voi hän siirtyä päiväisen tietoisuuden yli tuohon tajuntaan ja säilyttää täydellisen päiväisen tietoisuuden. Sama mahdollisuus on ihmisellä, ja suurempi vielä, kun hän siirtyy ulos päivätajunnasta, sillä se on hänen keskitetty päivätajuntansa, joka tekee mahdottomaksi siirtymisen, mutta yöllä se voi tapahtua siitä syystä, että hänen tietoisuutensa kadottaa nukkuessa suuremman osan tietoisuuttaan, terävintä tietoisuuttaan ja itsensä hillintää. Minkä tähden? Se merkitsee, että ajatus estää tämän. Sektorin molemmin puolin on erityiset kapeammat sektorit, jotka ovat tekemisissä tämän päivätajunnan ja ruumiin ja sivuilla olevan alitajunnan kanssa. Se on kuin ylimenopaikka, joka yhdistää alitajunnan päivätajuntaan, ja on siis ala, jossa ei ole pelkkää päivätajuntaa eikä pelkkää alitajuntaa. Päivä- ja alitajunnan välillä on kaksi juovaa, meidän päivätajuisen sektorin, joka on tekemisissä ihmisen päivätajunnan ja ruumiin kanssa, ja meidän alitajunnan välillä. Nämä erityiset sieluelämän siivet ovat ne, joihin ihmisen tajunta, hänen tietoisuutensa siirtyessään pois päivätajunnasta ensin joutuu. Ja tämä on varsinainen unennäön ala. Siinä tapahtuu se, jota me tavallisilla sanoilla kutsumme unennäöksi, se tapahtuu niillä siivillä eli uusilla sektoreilla, ja niissä tapahtuvat asiat me muistamme unina herätessämme. Me voimme muistaa muunkinlaisia unia, niin kuin tuonnempana tulemme huomaamaan. Kun me tarkastamme tätä tajunnan alaa ja sitä, mitä siinä tapahtuu nukkuessa, niin huomaamme, että siihen ensin voi vaikuttaa ruumiista päin, ruumiilliset aistimukset, ruumiilliset seikat. Jos ruumis asetetaan itselleen epämurheeseen asentoon nukkumaan, vaikuttaa se luonnollisesti tajuntaan, ja tajunnan ollessa tässä välitilassa se selittää itselleen ruumiillisen tilan muutoksen, ja se selittää sen sillä merkittävällä tavalla, joka on ominaista ihmisen tajunnalle. Inhimilliselle tajunnalle on huomattava se seikka...

Sivu 4 puuttuu

...mitä se on. Tämä mielikuvitus on ihmisellä, kun hän siirtyy päivätajunnasta nukkuessaan. Mutta nukkuessamme ei meillä ole jatkuvasti samaa itsehillinnän voimaa, eikä samaa järkevyyttä. Hän on toisenlaisessa tajunnantilassa ja hänen mielikuvituksensa toimii, toisin sanoin, hänen huomiokykynsä toimii enemmän mielikuvituksen vallassa, ja mielikuvitus selittää kaikki, mitä tulee hänen tajuntaansa fantastisella, ei todellisuutta vastaavalla tavalla ja sentähden ihmisen huomiokyky eli mielikuvitus selittää hänelle ruumiin epä-mukavan asennon dramaattisesti. Ja kun herää, ja jos se on viimeisenä kuvana tajunnassa, niin sen muistaa, ja voi huomata, että mielikuvitus on käynyt yhteen ruumiillisen aistimuksen kanssa.

Te tiedätte esim. unen, jonka eräs henkilö näki silloin, kun hänen sänkynsä reunapuu irtautui ja putosi hänen kaulalleen. Samalla kun tuo puu putosi hänen kaulalleen ja hän heräsi, nähtyään pitkän sarjan unia. Hän näki, miten hän eli Ranskan vallankumouksen aikana ja joutui epäluulon alaiseksi, sillä hän oli ylhäinen henkilö. Hän joutui kiinni, vietiin oikeuden tuomittavaksi ja tuomittiin giljotiinille. Hänet vietiin mestauslavalle ja kun giljotiinikirves putosi hänen kaulalleen, niin hän heräsi. Ja hän oli tullut toisella tavalla giljoteeratuksi, kuin hän luuli. Ja pienessä ajassa on mielikuvitus luonut tuon loistavan draaman. Tästä esimerkistä selviää meille, miten meidän huomiokykymme mielikuvituksena menettelee ihmisen nukkuessa. Nyt voimme silloin kysyä: minkätähden varsinaisesti ihmisen mielikuvitus niin menettelee, minkätähden me emme ole nukkuessa oman itsemme herroja kuin päivätajunnassa? Se, että ihminen kadottaa niin paljon itsetietoisuudestaan, riippuu siitä, että hänen tajuntansa siirtyy pois fyysisistä aivoista. Mutta psykologisesti ja metafyyillisesti, toisin sanoen okkultisesti me tiedämme, että se maailma, jota ihminen koskettaa, se maailma, johon ihminen siirtyy nukkuessaan on tunteitten, intohimojen, se on himojen ja halujen maailma. Se on erityinen maailma, missä ihminen nytkin on kansalaisena, koska hänellä on tunteita ja haluja. Mutta kun ihminen nuk-

kuu, niin hän joutuu tunteiden kanssa kosketuksiin. Ja jokainen voi huomata, jokainen, joka tutkii uniaan, että hänen unensa ovat aina jonkin tunteen läpäisemiä. Olkoon unet minkälaisia tahansa, on niiden pohjasävyinä jokin tunne. Meidän unissamme on aina tunne voimakas. Ne unet, jotka ovat tässä ensimmäisessä sektorissa, ovat voimakkaat aina tunteensa puolesta. Kun me näemme unta, niin me seuraamme intressillä kaikkea, mitä tapahtuu, sillä se on voimakasta tunteen puolesta. Vaikka me emme aina huomaa sitä heti, näyttäytyy se selvästi, jos me tarkasti analyseeraamme uniamme, sillä eivät meidän mielikuvamme pääse valloilleen ellei meidän itsetietoisuutemme kadota itseään ja heittäydy mielikuvituksen valtaan, ja elleivät ne olisi niin voimakkaat tunteensa puolesta. Sen me tiedämme tässä päivätajunnassa. Jos me jotain tunnemme ympäristöstämme, silloin meidän mielikuvituksemme on liikkeellä. Ottakaamme esim. mustasukkaisuuden. Jos ajattelemme miltä tuntuu, kun alamme tuntemaan mustasukkaisuuden oireita, huomaamme, että silloin ihminen itsessään kadottaa osan selvää huomiokykyään ja joutuu jonkun mielikuvan valtaan, ja se selittää luonnollisia asioita dramaattisella tavalla. Samalla tavalla unielämässä ihminen joutuu tunteitten valtaan, ja sentähden ihmisen unet ovat niin mielikuvitusrikkaita. Ja silloin meille selviää se, mitä sanottiin viime kerralla, että ihmisen nukkessa tajunta siirtyy alitajuntaan, ja tämä alitajunta on aivan kuin niin että se tunne, joka päivätajunnassa työnnetään syrjään, nousee unessa esille. Me sanomme, jos ihminen tuntee jotakin ja hillitsee itsensä, niin menee se tunne alitajuntaan, ja se voi tulla unitajunnassa esille, ja ihminen joutuu täten, jos hän on sivistynyt ja mallikelpoinen ihminen, unissaan merkillisellä tavalla sivistymättömäksi, sentähden että hän nukkuessaan siirtyy maailmaan, jossa tunne näyttelee pääroolia, sentähden hän ei voi uniaan hillitä. Nähdessään unia hän joutuu niiden valtaan ja ei voi niitä hallita.

Ensimmäinen yritys hillitä uniaan on se, kun ihminen nähdessään unta, olkoon se vaikka kuinka fantastista tahansa, ajattelee, että se on vain unta. Ensimmäinen okkultinen oire ihmisen sielullisessa elämässä on, kun hän unta nähdessään ajattelee, että se on vain unta. Seuraava

askel on sitten, että hän oppii hillitsemään mielikuvitustaan unien maailmassa, mutta se on vaikea opittava.

Nyt meidän unikokemuksemme eivät lopu tähän ensimmäiseen sektoriin, sillä on vielä jäljellä koko alitajunta ja ylitajunta.

Millä tavalla hän voi näihin suhtautua? Millä tavalla ihminen, jos hänen tajuntansa siihen joutuu, suhtautuu niihin? Niillä kahdella siivellä, jotka ovat vaakasuorana halkaisijan alapuolella, on suurempi, syvempi merkitys. Jos ihmisen tajunta niihin joutuu, muuttaa se hänen unennäkönsä toisenlaisiksi.

Jos tahtoisimme määritellä ihmisen tilaa hänen nukkuessaan, niin sanoisimme, että hän on siinä oman itsensä vallassa, hän on siinä niin oman itsensä vallassa, että hän ei ollenkaan muita huomaa, eikä sitä maailmaa, jossa hän on. Tässä fyysisessä maailmassa me olemme saavuttaneet semmoisen tasapainon ja itsetietoisuuden, että me vapaasti voimme tehdä havaintoja. Meille on nautintoa tehdä matkoja ja nähdä erilaisia maita ja ihmisiä, ja se on johtuu siitä, että me voimme itseämme hillitä. Ajatelkaamme melisairasta. Mitä hauskuutta hänellä olisi matkustamisesta, enempiä kuin ihmisellä, joka on jonkun määrätyn mielikuvan vallassa? Ihminen, joka ajattelee, että hän on lasista, ajattelee silloin koko ajan, ettei hän vain särkyisi. Ihmiset, joiden tajunta on tuossa sektorissa, ovat omassa itsessään niin kiinni, että eivät katso mitä tuossa maailmassa tapahtuu, vaikka heillä on aistit tehdä huomioita, ihmisellä on aistit tehdä havaintoja, mutta me emme osaa niitä tehdä, sillä me olemme niin kiinni omassa itsessämme.

Jos siirrymme alapuolelle halkaisijaa, silloin me havaitsemme olevamme toisessa tajunnassa ja toisessa maailmassa, ja silloin tapahtuu se, jota kutsumme yölliseksi vaellukseksi, yölliseksi matkustukseksi. Jos te menette sielutieteilijän luo ja sanotte, että ihminen matkustaa yöllä, niin hän nauraa teille ja sanoo, että se on taikauskkoa. Jos on villikansoja, jotka luulevat, että ihminen matkustaa, niin on se vain luulottelua. Lappalaiset luulevat samoin. Jos te luette vanhoja suomalaisia tarinoita, niin niissä kerrotaan, että ihminen vaeltaa yöllä, mutta se on hulluutta. Niin sanovat nykyaikaiset tiedemiehet. He etsivät ja tutkivat, mutta eivät ole tulleet vakuutetuiksi. Mutta nyt ne,

jotka tietävät, eivät voi mitään siihen, he eivät voi kieltää totuutta. Aina on tietäjiä ja aina on ollut tiedetty, että ihminen nukkuessaan vaeltaa. Se tapahtuu silloin, kun ihmisen tajunta siirtyy pois ensimmäisestä sektorista niihin siipiin, se on kuin ihminen on irrottanut omasta ruumiistaan, omasta ympäristöstään ja lähtee pois. Ja sanomme, että ihminen on silloin astraaliruumiissaan. Ihminen on siis astraaliruumiissaan ja lähtee tässä uudessa ruumiissaan vaeltamaan ja voi ottaa selvää asioista. Tavallinen ihminen, joka ei ole noita eikä salatieteilijä, ei voi ottaa selvää asioista, mutta ihmisen, joka on irtautunut tuosta ensimmäisestä sektorista, tajunta on irtautunut ruumiista, ja hän vaeltaa, mutta huomiokyky ei ole niin selvä kuin päivällä. Jos tarkastaa tavallisen ihmisen vaellusta, niin on tämä aina hullunkurista. Se vaeltaminen tuossa maailmassa on pyörimistä sinne ja tänne. Ja kuta heränneempi ihminen on, sitä helpompi hänen on liikkua tuossa maailmassa. Joka ihmisellä on kokemuksia tuosta maailmasta. Vaikka hän ei ole tehnyt niin selviä havaintoja, niin on hänellä kokemuksia tuosta maailmasta sen puhtaassa muodossa, hänellä on objektiivisia kokemuksia niin, että hän esim. herätessään muistaa tavanneensa viisaita olentoja, jotka häntä opettavat, hän on tavannut vainajia, kuolleita ihmisiä, tuttaviam, joiden kanssa hän on keskustellut. Tämä kaikki on jonkunlainen todistus, kun me muistamme tapauksen, joka täyttää meidät ilon ja hyvän tunteella. On huomattava, että kun pääsee tällä tavalla astraalimaailman kanssa kosketuksiin, että se kosketus täyttää ihmisen kauniilla tunteilla, että hän saa niistä kauniita tunteita. Ne ovat todellisia kokemuksia. Ehkä ne eivät ole niin tapahtuneet, kuin me niitä muistamme. Ne ovat kuitenkin todellisia siinä mielessä, että olemme ottaneet objektiivisia kokemuksia ympäröivästä maailmasta, ei vain siitä, mitä liikkuu meidän ruumiissa. Ihminen on ollut ulkopuolella ruumistaan, ja on ottanut vastaan vaikutelmia ympäröivästä maailmasta. Nyt on erityisesti huomattava, että ihminen unta nähdessään, silloin kun hän on tässä toisessa sektorissa, voi ottaa erityisesti vaikutelmia vastaan sekä omasta ylitajunnasta että maailmasta ulkopuolella itseään. En ajattele, että hän joutuisi tuohon toiseen maailmaan, vaan ajattelen, että ihmisen tajuntaan vaikutetaan ulkoa päin, siis että hänen tajun-

taansa vaikuttaa hänen korkeampi minänsä. Siis, että jumalallinen intelligenssi vaikuttaa hänen sisällään, tai että maailma ihmisen ympärillä vaikuttaa. Kun maailma ihmisen ympärillä vaikuttaa tietoisesti ihmisen sisällä, silloin ihminen näkee profeettallisia, ennustavia unia.

Voi sattua, että ihminen nukkuu yöllä ja herää siihen, että hän on joutunut jonkun rakkaan omaisen luo ja hämmästy, että tämä on sairas. Hän makaa sairaana, ja aikoo ehkä kuolla. Me ehkä hämmästyimme, kun muistamme, että kun olimme hänen luonaan, niin oli hän terve ja nyt on sairas. Kun heräämme ja pidämme mielessämme tämän, niin saamme pian kuulla, että ystävämme on sairas. Tämä johtuu siitä, että tuo ystävä on meitä ajatellut. Tuo ystävä ajatteli meitä, ja se ajatus tuli meidän luoksemme. Päivällä olemme niin konsentreatuuta, meidän mielikuvituksemme on niin aisoissa päivällä, mutta kun ihminen nukkuu mielikuvitus ottaa vastaan ulkoapäin tulevia ajatuksia ja silloin me näemme ystävämme sairaana, meidän ei tarvitse olla siellä, me voimme olla ensimmäisessä sektorissa, ja se ajatuskuva tulee meihin. Me tiedämme, että ajatus kulkee langatonta sähkölennätintäkin pitkin, niin että tieteellisestikin ei ole mahdotonta, että ajatus kulkee ilman lankaa. Se tulee meille, ja me otamme sen vastaan. Yöllä voimme nähdä unia semmoisia, kuin olkaamme missä tilassa tahansa, että me ennustamme kaukaisia asioita, joko omasta tulevaisesta elämästämme tai ennustamme suuria tapauksia, jotka koskevat kansojen tulevaisuutta. Semmoinen uni on tullut ihmiselle samalla tavalla, joko siten, että viisaat tietäjät tai viisaat, jumalalliset olennot lähettävät tuommoisen ajatuksen maailmaan. Jos ne koskevat meitä, niin he lähettävät sen meille. Me voimme rauhan aikana nähdä, että sota riehuu maailmassa. Se on ennustus siitä, että sota tulee. Ja tällaiset unet voivat olla...

Loppuosa puuttuu...